Посветени на хуманността
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ
4002 Пловдив, бул. Васил Априлов № 15А

Dedicated to humanity
MEDICAL UNIVERSITY – PLOVDIV
15A, Vasil Aprilov Blvd., 4002 Plovdiv, Bulgaria

www.mu-plovdiv.bg

Фармацевтичен факултет, Декан
4002 Пловдив, бул. В. Априлов 15А
тел.: 032 200 750/ 200 751
email:dean@ff.mu-plovdiv.bg

Faculty of Pharmacy, Dean
15a. Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 750/200 751
email:dean@ff.mu-plovdiv.bg

ДО
КОМИСИЯТА ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
ПРИ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА
БЪЛГАРСКИЯ ФАРМАЦЕВТИЧЕН СЪЮЗ

СТАНОВИЩЕ

от
Фармацевтичния факултет

при Медицински университет – Пловдив

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, № 52-654-01-172, внесен от Георги Петков Илиев и група народни представители на 6 ноември 2026 г.

Уважаеми господин Председател на Комисията по здравеопазване при НС на РБ,
Уважаеми дами и господа народни представители,
Уважаеми господин Председател на БФС,
Уважаеми членове на Управителния съвет на БФС,

Във връзка с предстоящото разглеждане на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ), № 52-654-01-172, и постъпилото искане за предоставяне на становище, Фармацевтичният факултет при Медицински университет – Пловдив представя настоящия експертен анализ от позицията на висше училище, осъществяващо обучение на магистър-фармацевти и носещо отговорност за качеството на тяхната професионална подготовка.

Предложенията за разширяване на професионалните правомощия на помощник-фармацевтите, в частност по отношение на отпускането на лекарствени продукти по лекарско предписание, следва да бъдат разгледани в контекста на действащите национални и европейски образователни стандарти, придобитите професионални компетентности, степента на

професионална самостоятелност и отговорност, както и необходимостта от гарантиране на безопасността на пациентите.

I. Нормативна рамка и различия в образователно-квалификационните степени

Специалностите „Фармация“ и „Помощник-фармацевт“ представляват различни образователни и професионални направления, за които са установени самостоятелни нормативни изисквания, различни квалификационни нива и специфични резултати от обучението.

Специалността „Фармация“ за придобиване на образователно-квалификационна степен „Магистър“ и професионална квалификация „Магистър-фармацевт“ е специалност по регулирана професия от професионално направление 7.3. „Фармация“. Обучението се осъществява в редовна форма с продължителност пет години (10 семестъра), включващи девет семестъра фундаментална и специализирана фармацевтична подготовка, учебни практики и шестмесечен преддипломен стаж.

Обучението е в съответствие със Закона за висшето образование и Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Фармация“ за образователно-квалификационна степен „Магистър“, приета с ПМС № 61 от 5 април 2005 г., с последващите изменения и допълнения, включително тези, обнародвани в ДВ, бр. 16 от 10 февруари 2026 г.

Актуализираните единни държавни изисквания са съобразени с Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации и Делегирана директива (ЕС) 2024/782 на Комисията от 4 март 2024 г., с която се актуализират минималните изисквания за обучение на фармацевти в съответствие с научно-техническия прогрес и съвременните потребности на здравеопазването.

Специалността „Помощник-фармацевт“ за придобиване на образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър“ е от професионално направление 7.5. „Здравни грижи“. Обучението се осъществява в редовна форма с продължителност три години (6 семестъра), включително преддипломен стаж, и е регламентирано в Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите от професионално направление „Здравни грижи“ за образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър по...“, приета с ПМС № 238 от 26 септември 2008 г., с последващите изменения и допълнения.

Съгласно Националната квалификационна рамка и Европейската квалификационна рамка обучението на магистър-фармацевти съответства на квалификационно ниво 7, а обучението на помощник-фармацевти – на квалификационно ниво 6.

Тези различия отразяват не само различната продължителност на обучението, но и различния обхват и задълбоченост на придобитите знания, умения и компетентности, способността за решаване на комплексни професионални задачи и степента на самостоятелност и отговорност при упражняване на съответната професия.

При значителна част от съпоставимите фундаментални и специализирани дисциплини минималният хорариум при обучението на магистър-фармацевти е два до четири пъти по-висок.

В учебната подготовка на магистър-фармацевтите са включени и редица задължителни дисциплини, които нямат самостоятелен еквивалент в единните държавни изисквания за обучение на помощник-фармацевти. Именно тези дисциплини, в съчетание със задълбочената подготовка по фармакология, токсикология, фармацевтична химия, биофармация и фармакокинетика, изграждат компетентности за комплексна оценка на лекарствената терапия, идентифициране на потенциални рискове и предотвратяване на лекарствено обусловени проблеми.

Наличието на дисциплини със сходни или идентични наименования в учебните планове на двете специалности не е достатъчно основание да се приеме еквивалентност на учебното съдържание, резултатите от обучението и придобитите професионални компетентности.

Отпускането на лекарствени продукти по лекарско предписание не следва да бъде разглеждано единствено като техническа, административна или търговска дейност. То представлява съществен елемент от процеса на предоставяне на фармацевтични грижи и изисква интегрирано прилагане на специализирани знания и умения в областта на фармакологията, фармакотерапията, токсикологията, клиничната фармация, фармакокинетиката и лекарствената безопасност.

Магистър-фармацевтът е последният медицински специалист, с когото пациентът често осъществява контакт непосредствено преди започване или продължаване на назначената лекарствена терапия. В този смисъл неговата професионална дейност представлява важен механизъм за предотвратяване на лекарствени грешки и ограничаване на рисковете за здравето на пациентите.

II. Професионални правомощия, контрол и отговорност

В действащата редакция на чл. 220, ал. 3 от ЗЛПХМ са разграничени професионалните правомощия на магистър-фармацевтите и помощник-фармацевтите по отношение на отпускането на лекарствени продукти по лекарско предписание, контрола и предоставянето на консултации, свързани с лекарствените продукти.

Това нормативно разграничение съответства на различните образователно-квалификационни степени, обхвата на професионалната подготовка и придобитите компетентности.

При оценката на предложението за разширяване на професионалните правомощия на помощник-фармацевтите под ръководството и контрола на магистър-фармацевт следва да бъдат изяснени редица съществени въпроси:

1. Какво конкретно ще включва осъществяваният от магистър-фармацевта контрол – непосредствена проверка на всяко лекарствено предписание или общ организационен надзор?
2. Как ще бъде гарантирано своевременното идентифициране на лекарствени взаимодействия, противопоказания, неправилно дозиране и други потенциални лекарствено обусловени проблеми?
3. Как ще бъде разпределена професионалната и юридическата отговорност при допусната лекарствена грешка или настъпило увреждане на пациента?
4. Как ще бъде документиран и проследяван осъщественият контрол от страна на магистър-фармацевта?

С измененията на единните държавни изисквания за обучение по специалност „Фармация“, обнародвани през февруари 2026 г., се разширява и задълбочава подготовката на магистър-фармацевтите в областта на клиничната фармация, генетиката и фармакогеномиката, съвременните биофармацевтични технологии, общественото здраве, фармакоепидемиологията и дигиталните технологии.

Тези изменения отразяват развитието на фармацевтичната професия и нарастващата необходимост от специализирани компетентности, свързани с индивидуализиране на лекарствената терапия, лекарствената безопасност и предоставянето на ориентирани към пациента фармацевтични грижи.

Развитието на професионалните правомощия следва да бъде обвързано с развитието и удостоверяването на съответните професионални компетентности.

Заключение

Представеният сравнителен анализ установява съществени различия в нормативните изисквания, продължителността, квалификационното ниво, структурата и съдържанието на обучението на магистър-фармацевтите и помощник-фармацевтите.

Двете професии имат своето значимо и взаимнодопълващо се място в системата на здравеопазването, но са свързани с различни образователни стандарти, професионални компетентности и регламентирани правомощия. Ръководството на Фармацевтичен факултет Пловдив изразява категорично мнение, че поради описаните горе факти няма основание за разширяване на правомощията на помощник фармацевтите.

Водещ принцип при разглеждането на всяка законодателна промяна в областта на фармацевтичната практика следва да бъде съответствието между придобитата професионална квалификация, възложените професионални правомощия и носената отговорност, при отчитане на достъпността на фармацевтичните услуги и гарантирането на безопасността на пациентите.

Приложения:

- ✓ Таблица с учебните дисциплини и минималният хорариум по единни държавни изисквания за двете специалности по съответните образователно-квалификационни степени;
- ✓ Учебен план за специалност „Фармация“, ОКС „Магистър-фармацевт“, приет от АС, Протокол № 7/ 30.07.2026 г.;
- ✓ Учебен план за специалност „Помощник-фармацевт“, приет от АС, Протокол № 7/ 18.06.2020 г.;
- ✓ Квалификационна характеристика за ОКС „Магистър“ по „Фармация“;
- ✓ Квалификационна характеристика на специалността „Помощник-фармацевт“ за ОКС „Професионален бакалавър“.

25.11.2026 г.

С уважение: .....

Kalin Valentinov Ivanov

Digitally signed by Kalin Valentinov Ivanov
Date: 2026.11.25 11:10:48 +02'00'

ПРОФ. МАГ.-ФАРМ. КАЛИН ИВАНОВ, ДФ
Декан на Фармацевтичен факултет Пловдив

№	Задължителни учебни дисциплини и минималният хорариум по ЕДИ за специалност “Фармация“, образователно квалификационна степен „Магистър-фармацевт“ **Чл. 7.** (1) Теоретичната подготовка е с продължителност не по-малко от 9 семестъра. (2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Задължителните учебни дисциплини и минималният хорариум са:		Задължителни учебни дисциплини и минималният хорариум по ЕДИ за специалност “Помощник фармацевт“, образователно квалификационна степен „Професионален бакълавър“ Приложение към чл. 5, ал. 1 от Наредбата	
	Медицинска терминология	60	60	Латински език с медицински термини
	Висша математика. Информационни и дигитални технологии	75	30	Информатика

	Физика и биофизика	75	-	----------
	Обща и неорганична химия	90	45	Неорганична химия
	Органична химия	120	45	Органична химия
	Аналитична химия	120	45	Аналитична химия
	Физикохимия с колоидна химия	75	-	----------
	Биология	60	30	Биология
	Анатомия на човека	45	90	Анатомия и физиология
	Физиология на човека	75		
	Микробиология и вирусология	90	45	Микробиология и вирусология
	Биохимия	90	45	Биохимия
	Патоанатомия и патофизиология	60	30	Патоанатомия и патофизиология
	Фармацевтична ботаника	75	60	Фармацевтична ботаника
	Фармакология	180	120	Фармакология и токсикология на лекарствените продукти
	Токсикология	90		
	Фармакогнозия	255	120	Фармакогнозия
	Фармацевтична химия	210	90	Фармацевтична химия
	Фармацевтичен анализ	210	-	----------
	Технология на лекарствените форми	405	320	Технология на лекарствата с биофармация
	Социална фармация и фармацевтично законодателство	120	90	Социална фармация и фармацевтично законодателство
	Фармакотерапия	150	-	----------
	Хигиена и епидемиология	45	30	Хигиена и екология
	Биофармация и фармакокинетика	90	-	----------
	Фармацевтични грижи	60	15	Фармацевтични грижи
	Фармакоикономика	60	-	----------
	Биофармацевтични технологии	90	-	----------
	Генетика и фармакогеномика	45	-	----------
	Имунология	45	-	----------
	Клинична фармация	90	-	----------
	Обществено здраве и фармакоепидемиология	45	-	----------
	Фармацевтична практика	75	-	----------
	Медицински изделия	45	30	Медицински изделия
	Статистически методи във фармацията	30		----------
	Броматология	60	90	Броматология

	----------	-	90	Патология (основни познания за болестите
	----------	-	30	Фитотерапия
	----------	-	30	Медицинска психология
	----------	-	15	Социология
	----------	-	30	Медицинска етика и деонтология
	----------	-	45	Социална медицина и промоция на здравето
	----------	-	30	Социално и здравно законодателство
	----------	-	30	Медицина на бедствените ситуации
Общо часове:		**3510**	**1730**	